

SLOVAK
OLYMPIC AND SPORT
MUSEUM

Member of the
OLYMPIC MUSEUMS
NETWORK

Výročná správa

2016

Slovenský olympijský výbor - Slovenské olympijské a športové múzeum (ďalej SOŠM) je nástupníckou organizáciou Múzea telesnej kultúry v SR, ktoré bolo zriadené dňom 24.10.1985 zriaďovacou listinou P-ÚV ČSZTV, podľa čl.33 ods.2 písm. h) a i) stanov ČSZTV ako účelové zariadenie Slovenského ústredného výboru ČSZTV bez právnej subjektivity. Po zániku ČSZTV a prevzatí nástupníctva Slovenským združením telesnej kultúry bolo múzeum zaradené do systému SZTK ako špecializovaný organizačný útvar SZTK s celoslovenskou pôsobnosťou. Na základe Zmluvy o prevode zriaďovateľskej funkcie a úprave súvisiacich práv a povinností medzi SZTK a Slovenským olympijským výborom (ďalej SOV), uzatvorenej dňa 1.12.2014, je SOŠM od 1. januára 2015 organizačnou jednotkou Slovenského olympijského výboru Slovenský olympijský výbor vystupuje smerom k múzeu ako zriaďovateľ. Štatút SOŠM bol schválený na základe uznesenia Výkonného výboru SOV č. 240/7/15, dňa 15.1.2015.

SOŠM je evidované v registri múzeí Ministerstva kultúry v SR pod registračným číslom RM 66/2000.

Múzeum je organizačne začlenené do Sekretariátu SOV, má troch pracovníkov v stálom pracovnom pomere: PhDr. Zdenka Letenayová, riaditeľka múzea, Mgr. Viliam Karácsony, odborný pracovník pre múzejnú činnosť, Xénia Sitarčíková, odborná pracovníčka pre múzejnú činnosť.

Korešpondenčná adresa a sídlo :

Slovenský olympijský výbor
Slovenské olympijské a športové múzeum
Kukučínova 26
838 08 Bratislava
www.olympic.sk
muzeum@olympic.sk

Pracovne:
Junácka 6
Bratislava
(miestnosť č. 119, č. 120)
Mobil:+421911474127

V roku 2015 SOŠM používalo zriaďovateľom schválené logo vytvorené firmou Artwell Creative, s. r. o.

Na 10. riadnom zasadnutí The Olympic Museums Network (OMN), medzinárodnej organizácie olympijských múzeí, v kanadskom Richmonde, SOŠM bolo prijaté dňa 24. septembra 2015 za riadneho člena organizácie. Na základe usmernenia Medzinárodného olympijského výboru o zjednotení používania olympijského loga národnými olympijskými výbormi bolo logo v roku 2016 upravené v súlade s požiadavkami platnosti usmernenia.

ČINNOSŤ MÚZEA

SOŠM aj po prechode pod nového zriaďovateľa pokračovalo v zabezpečovaní a vykonávaní základných odborných činností v stanovenom rozsahu za podmienok určených všeobecne záväznými predpismi alebo predpismi stanovenými zriaďovateľom. A to najmä získavaním predmetov kultúrnej hodnoty ako zbierkových predmetov, ich odbornú evidenciu, odbornú správu a zabezpečenie, na základe ich vedeckého skúmania využívalo informačnú a výpovednú hodnotu predmetov, budovalo vedomostný systém múzea a poskytovalo vybrané verejné služby. Pomáhalo rozvíjať odbornú, metodickú a dokumentačnú činnosť v oblasti olympijského hnutia a športu na Slovensku.

Hlavný zdroj finančného krytia nákladov na činnosť tvorili naďalej prostriedky zo štátnej dotácie Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR získanej zriaďovateľom na činnosť múzea, zvyšnú časť finančné prostriedky z dotačných fondov Olympijskej solidarity a vlastných zdrojov zriaďovateľa.

ORGÁNY MÚZEA

Kuratórium múzea

Kuratórium je reprezentačným, poradným a iniciatívnym orgán múzea. Členov Kuratória vymenúva prezident SOV z radov externých spolupracovníkov SOV, významných predstaviteľov vedy, kultúry, umenia, školstva, športu, spoločenského a verejného života. Kuratórium sa vyjadruje k najzávažnejším problémom a úlohám SOŠM, k plneniu jeho hlavných funkcií, výsledkom, smerovaniu a službám z hľadiska širšieho verejného záujmu a navrhuje zriaďovateľovi SOŠM opatrenia strategického a koncepcného významu. Členstvo v Kuratóriu je dobrovoľnou neplatenou funkciou. Kuratórium zvoláva predseda Kuratória najmenej jedenkrát ročne.

Ustanovujúce zasadnutie Kuratória SOŠM sa konalo dňa 14. apríla 2015 vo Veľkej zasadačke SOV v Bratislave. Na zasadnutí boli odovzdané členom rady menovacie dekrét . V roku 2016 kuratóriu zasadalo 3. mája a 11.októbra.

Členmi Kuratória boli: predseda František Chmelár (prezident SOV), tajomníčka Zdenka Letenayová (riaditeľka SOV - SOŠM), členovia: Ladislav Ásványi, Miroslav Cipár, Štefan Cucz, Dušan Čaplovič, Branislav Delej, Mário Hoffman, Peter Hyross, Pavol Lančarič, Peter Maráky, Anton Siekel, Štefan Šlachta (do roku 2016 z dôvodu úmrtia).

Múzejná rada

Múzejná rada je poradným orgánom SOŠM zameraným na odborné posudzovanie jeho krátkodobých, strednodobých a dlhodobých výstavných a vedecko – výskumných programov a projektov. Múzejná rada odporúča na schválenie zriaďovateľovi ročný plán činnosti múzea. Členov Múzejnej rady menuje a odvoláva zriaďovateľ. Múzejná rada SOŠM zasadala prvýkrát dňa 24. marca 2015 vo Veľkej zasadačke SOV. Na zasadnutí boli odovzdané členom rady menovacie dekréty. V roku 2016 rada zasadala 13. januára, druhé zasadnutie, plánované na 15.11. 2016 sa z dôvodu pracovnej zaneprázdnenosti viacerých členov neuskutočnilo.

Členmi Múzejnej rady boli: Vladimír Miller, predseda rady (viceprezident SOV pre olympizmus), Zdenka Letenayová, tajomníčka rady, František Chmelár, prezident SOV ad hoc, Miroslav Bobřík, Tomáš Černák, Jozef Liba, Marián Kafka, Zuzana Kollárová, Zdenko Kríž, Igor Machajdík, Ivana Motolíková, František Seman, Ľubomír Souček.

Komisia na tvorbu zbierok

Komisia na tvorbu zbierok je odborný poradný orgán zriadený na posudzovanie nadobúdania zbierkových predmetov do odbornej správy múzea podľa zákona 206/2009 Z. z. Predsedu a členov komisie menuje a odvoláva zriaďovateľ. Komisiu na tvorbu zbierok zvoláva riaditeľ SOŠM najmenej jedenkrát ročne. Komisia na tvorbu zbierok zasadala v roku 2016 trikrát (15.6., 15.11., 25.11.).

Členmi komisie boli: Vladimír Turčan, predseda komisie, Viliam Karácsony, tajomník komisie, Magdaléna Bekessová, Elena Kurincová, Vladimír Miller, Darina Salátová.

NADOBÚDANIE ZBIERKOVÝCH PREDMETOV, ODBORNÁ EVIDENCIA ZBIERKOVÝCH PREDMETOV

Od roku 2005 múzeum systematicky eviduje zbierkové predmety v elektronickej podobe. K 31.12.2016 má múzeum v Knihe prírastkov v prvostupňovej evidencii zapísaných a v elektronickej podobe systémom BACH spracovaných 26 907 predmetov zbierkovej povahy. Môžeme konštatovať, že pri obstarávaní predmetov zbierkovej povahy SOŠM dodržalo maximálnu hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť v súlade s ustanoveniami §19 ods. 3 zákona č.523/2004 Z. z. a zákona 38/2014 Z. z.. V roku 2016 získalo celkove 313 predmetov zbierkovej povahy v celkovej hodnote 18928,48 €, z toho kúpou 79 predmetov (v nadobúdacej hodnote 4113,42 €), darom 55 predmetov (3039 €), vlastným výskumom 179 predmetov (11776,06 €). Pozitívne môžeme hodnotiť prístup aj súčasných olympionikov k spolupráci s múzeom pri dopĺňaní zbierkového fondu (M. Tóth, M. Kohlová, J. Minčík,...).

Významnú samostatnú časť múzejnej zbierky tvorí unikátny archív fotografií, diapozitívov

a negatívov z oblasti športu. K 31.12.2016 má múzeum zaevidovaných a spracovaných 22866 jednotiek z toho 20969 záznamov je v digitálnej podobe. Pri spracovaní informačných údajov z fotoarchívu využíva múzeum počítačový program systému Bach.

Samostatne je evidovaný aj pomocný fotografický materiál – fotografie, ktoré nie sú priamo v zbierkovom fonde múzea, v digitalizovanej podobe zväčša pochádzajú zo súkromných archívov s právom ich využitia pre výstavné a študijné účely múzea. SOV na základe odporúčania audítora sprístupnil služby fotoarchívu SOŠM bezodplatne, múzeum jednotlivé služby rieši formou uzatvárania licenčných zmlúv. Táto forma je v múzejnej praxi v súčasnosti neštandardná a v budúcnosti po dohovore so zriaďovateľom musí prísť k zmene nastavenia systému služieb fotoarchívu.

Významným krokom v sprístupňovaní zbierok múzea je aj prebiehajúca digitalizácia zbierok (v celkovom počte 595 ks) v spolupráci s Národným digitalizačným centrom pri Múzeu SNP v Banskej Bystrici (ďalej NDG). V prvej fáze boli použité prostriedky z Olympijskej solidarity (205960 €), časť predmetov bola zdigitalizovaná bezodplatne v rámci národného projektu digitalizácie múzejných zbierok. Na reštaurovanie zbierok v NDG boli použité finančné prostriedky vo výške 2300 €.

Knižnica

Knižnica Slovenského olympijského výboru - Slovenského olympijského a športového múzea je podľa zriaďovateľom prijatého a schváleného štatútu špeciálna knižnica (podľa Zákona 183/2000 Z. z. §11 odsek 3) bez právnej subjektivity so špecializovaným knižničným fondom. Plní úlohu odbornej knižnice poskytujúcej služby predovšetkým pracovníkom, členom Slovenského olympijského výboru a jeho zložiek. Svoju činnosť zameriava najmä na dopĺňanie, uchovávanie a ochraňovanie literatúry z oblasti dejín športu, olympizmu, ale aj súčasných titulov z oblasti olympijského hnutia a dokumentáciu slovacikálnych dokumentov z oblasti športu. Knižnica je zapísaná v Zozname knižníc Ministerstva kultúry SR pod registračným číslom: 3998/2000/400/3443. Knižničný fond je spracovaný v elektronickej podobe (systém BACH). Múzeum poskytuje o spomínaných fondoch údaje v súčinnosti s platnými zákonmi SR. K 31.12.2016 je v knižnici evidovaných 12406 publikácií. V roku 2016 bol prírastok 216 publikácií z toho 21 kúpou (v hodnote 411,41 €). V roku 2016 knižnica neposkytovala prezenčné ani študijné služby nakoľko z dôvodu malého priestoru spoločného depozitára (predmety + knižnica) sú publikácie uskladnené v krabiciach. Stav a sprístupnenie knižničného fondu sa bude priebežne riešiť v roku 2017.

PRACOVISKÁ A EXPOZÍCIE MIMO SÍDLA MÚZEA

Od roku 2001 spravuje SOŠM zároveň samostatný zbierkový fond, získaný prevodom z NB - Múzea mincí a medailí v Kremnici, obsahujúci rôzne predmety z histórie lyžovania na Slovensku. Fond je umiestnený v skladových priestoroch, ktoré si SOV prenajíma na základe zmluvy o nájme od Mesta Kremnica. Od 6. decembra 2013 sprístupňuje v Bellovom dome v Kremnici SOV – SOŠM - Stálu expozíciu dejín lyžovania na Slovensku. Vstup na

prehliadku expozície je bezplatný, expozícia je sprístupnená v piatok – nedeľu (11-15h, mimo štátnych sviatkov). SOV na základe uzatvorenia dohôd o pracovnej činnosti zamestnáva pre správu depozitára a sprístupnenie a lektorovanie expozície a príležitostných výstav dve lektorky formou dohôd o pracovnej činnosti Okrem stálej expozície múzeum každoročne pripravuje v priestoroch aj príležitostné výstavy s aktuálnou tematikou. Expozícia je registrovaná v zozname oficiálnych lyžiarskych múzeí FIS ako jediné lyžiarske múzeum na území Slovenska. V roku 2016 navštívilo expozíciu 2060 návštevníkov. Ide o najväčšiu návštevnosť od jej sledovanosti (od r. 2014).

OLYMPIC MUSEUMS NETWORK

Organizácia múzeí Olympic Museum Network (ďalej OMN) bola založená v roku 2006 na podporu olympijského hnutia prostredníctvom múzeí. Predsedom organizácie je Francois Gabet, riaditeľ oddelenia Medzinárodného olympijského výboru (IOC Cultural and Heritage Department). Slovenské olympijské a športové múzeum bolo po splnení podmienok členstva prijaté za riadneho člena na 10. zasadnutí Olympic Museum Network v kanadskom Richmonde

(24. 9. 2015). SOŠM má od svojho prijatia právo používať logo OMN. V roku 2016 sa Zdenka Letenayová ako členka Komisie pre zbierky OMN zúčastnila zasadnutia komisie v gréckych Thessalonikách (Solún) v termíne 15.-18.6.2016. Hlavnou témou tohtoročného stretnutia komisie bola akvizičná a deakvizičná činnosť v múzeu. SOV – Slovenské olympijské a športové múzeum sa podujatia zúčastnilo po prvýkrát, od svojho prijatia za člena OMN v septembri 2015. Zasadnutia komisie sa zúčastnilo 12 zástupcov členských múzeí OMN, ktorí v krátkych

príspevkoch informovali o prístupoch k danej téme. Z. Letenayová vo svojom príspevku informovala o stratégii budovania zbierok a ich prezentácii. So záujmom prítomných sa stretla aj jej informácia o prípravnej fáze digitalizácie zbierkového fondu SOV – SOŠM. Druhý deň stretnutia bol venovaný otázkam digitalizácie zbierok, budovaní odborných databáz zbierok, ako aj problematike konzervovania zbierok, najmä z pohľadu špecifických materiálov.

Hostiteľom 11. valného zhromaždenia VZ OMN bolo Olympijské múzeum v Nanjingu, ktorého zakladateľom je Wu Ching-Kuo, člen Exekutívy Medzinárodného olympijského výboru a predseda Komisie kultúry a olympijského dedičstva MOV. Dvojdňové zasadnutie (27. – 28.10. 2016) viedli Wu Ching - Kuo spolu s Francisom Gabetom, riaditeľom Oddelenia kultúry a olympijského dedičstva MOV a Olympijského múzea v Lausanne, ktorý je zároveň aj predsedom OMN. Valného zhromaždenia sa zúčastnili zástupcovia dvadsiatich z 27 členských múzeí. SOV - Slovenské olympijské a športové múzeum na zhromaždení zastupovala Zdenka

Letenayová.

VYUŽÍVANIE A SPRÍSTUPŇOVANIE ZBIERKOVÝCH PREDMETOV FORMOU VÝSTAV V ROKU 2016

Zimný štadión Bratislava	27. 1. - 31. 1. 2016	Bratislava – mesto piruet
Piešťanské informačné centrum	1. 4. - 1. 5. 2016	Lovec okamihov*
Západoslovenské múzeum Trnava	2. 5. - 1. 6. 2015	Lovec okamihov*
STM Košice	17. 3. - 29. 5. 2016	Everest *
Kremnica	29. 4. - 30. 11. 2016	Od rituálu k symbolu
Prešov STM – Solivar	31. 5. - 23. 8. 2016	Everest *
X Bionox Sphere Šamorín	4. 6. 2016	P - T - S
Hotell Bellevue, Horný Smokovec	9. 6. 2016 – 31. 1. 2017	Lovec okamihov*
Bratislava, hotel Carlton		
Konferencia Vzdelávanie v športe a prostredníctvom športu	18. 7. – 20. 7. 2016	30x o športe (časť) *
SMOP a J L. Mikuláš	30. 7. – 30. 9. 2016	S batohom cez hory*
STM Košice	25. 8. – 2. 10. 2016	FAJA
MKM Pezinok – Svätý Jur	9. 11. 2016 – 15. 4. 2017	S batohom cez hory*
ŠH Elán Bratislava	5. 12. 2016 -	FAJA*

* reінstalovaná výstava SOŠM

** zapožičanie zbierkových predmetov

SOV – SOŠM úzko dlhodobo spolupracuje so Slovenským zväzom ľadového hokeja pri správe Siene slávy slovenského hokeja v súčasnosti inštalovanej v priestoroch ZŠ O. Nepelu v Bratislave.

ODBORNÉ AKTIVITY MÚZEA

Pracovníci múzea sa aktívne zapájali do výskumnej činnosti a prostredníctvom publikačnej činnosti prezentovali svoje bádanie vo viacerých odborných časopisoch alebo v denníkoch,

prezentovali aktivity múzea vo verejnoprávnych a súkromných médiách, ako aj na webovej stránke múzea.

Od roku 2016 múzeum má z poverenia VV SOV v odbornej správe Pamätník olympionikov na Národnom cintoríne v Martine, jednou z posledných aktivít je vytvorenie webovej stránky Pamätníka. (www.pamatnikolympionikov.sk)

V rámci edičnej činnosti SOŠM pokračuje vo vydávaní publikácií v edícii „Z depozitára múzea“. V roku 2016 múzeum vydalo v edícii „Z depozitára múzea“ brožúru „FAJA“ a informačnú skladačku „Od rituálu k symbolu“.

Úspešne pokračovala spolupráca s futbalovým klubom ŠK Bratislava, múzeum sa spolupodieľalo na tvorbe dvoch publikácií (Karol Jokl a Peter Dubovský autor Tomáš Černák, ktorý je zároveň člen Múzejnej rady SOŠM). Múzeum taktiež spolupracovalo s vydavateľstvom Sport Legal na edícii Športové legendy.

PhDr. Zdenka Letenayová naďalej pôsobila v Predstavenstve Zväzu múzeí na Slovensku, je členka medzinárodnej pracovnej skupiny OMN pre zbierky. Ako zástupkyňa Slovenskej olympijskej akadémie sa zúčastnila v dňoch 7. – 14.5. 2016 zasadnutia národných olympijských akadémii v gréckej Olympii. Vo svojom príspevku hovorila na tému organizovania prvej medzinárodnej internetovej olympijskej súťaže, ktorú SOA pripravila v spolupráci s Maďarskou olympijskou akadémiou

V rámci odborného seminára Českej olympijskej akadémie „Olympijské šestky“ konaného v dňoch , 30.9. -2.10.2016 v Kutnej Hore vystúpila Zdenka Letenayová s koreferátom na tému „Šestkové olympiády v zbierkach SOV – Slovenského olympijského a športového múzea“.

V dňoch 5. – 7.5. 2016 sa pracovníci SOV – SOŠM Viliam Karácsony a Xenia Sitarčíková zúčastnili zájazdu organizovaného SOV do Olympijského múzea v Lausanne,

Mgr. Viliam Karácsony dlhoročne pôsobí ako predseda Komisie histórie, politológie a právnych vied Krajského kola Stredoškolskej odbornej činnosti .

PREHLAD ČERPANIA FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV NA ČINNOSŤ SOŠM PROSTREDNÍCTVOM ROZPOČTU SOV

Kompletný materiál bude súčasťou správy vypracovanou Ekonomickým oddelením SOV.

spracovala : PhDr. Zdenka Letenayová